

بررسی رابطه سبک رهبری مدیران با کیفیت تدریس معلمان مقطع متوسطه اول شهرستان دورود

منصور ترکیان تبار^{۱*}

سید موسی حسینی^۲

تاریخ وصول: ۹۶/۱۲/۱۲

تاریخ پذیرش: ۹۷/۶/۴

چکیده

هدف از انجام تحقیق حاضر، بررسی رابطه سبک رهبری مدیران با کیفیت تدریس معلمان مقطع متوسطه اول شهرستان دورود می باشد. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نوع توصیفی-پیمایشی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل ۱۶۵ نفر معلم و ۴۱ نفر از مدیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود است که به دلیل محدودیت هر دو گروه نمونه گیری انجام نشد و تمامی افراد جامعه به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه سبک رهبری سالزمن و اندر کولک و پرسشنامه استاندارد کیفیت تدریس بود. پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب مقدار ۰/۸۹ و ۰/۸۶ به دست آمد. جهت تجزیه و تحلیل داده های تحقیق، از ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد که بین سبک رهبری مدیران با کیفیت تدریس معلمان مقطع متوسطه اول شهرستان دورود رابطه معنی داری وجود دارد. ($P=0/0001$). بر اساس یافته های پژوهش چنین نتیجه گیری می شود که سبک رهبری مدیران مدارس می تواند بر کیفیت تدریس معلمان تاثیر مثبت داشته باشد.

واژگان کلیدی: سبک رهبری، کیفیت تدریس، مقطع متوسطه، دورود

^۱ . گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد دورود، دورود، ایران (نویسنده مسئول) torkiantabar@yahoo.com

^۲ . کارشناسی ارشد علوم تربیتی گرایش برنامه ریزی درسی، اداره آموزش و پرورش شهرستان دورود

مقدمه

رهبری به عنوان یکی از وظایف مهم، علم و هنر نفوذ در افراد به منظور دستیابی به اهداف می باشد. سبک رهبری یا مدیریت تعیین کننده جو، فرهنگ و راهبردهای حاکم بر سازمان است. سبک رهبری مجموعه ای از نگرش ها، صفات و مهارت های مدیران است که بر پایه چهار عامل نظام ارزش ها، اعتماد به کارمندان، تمایلات رهبری و احساس امنیت در موقعیت های مهم شکل می گیرد. سبک رهبری مدیران، بیانگر چگونگی تعامل آنها با کارکنان تحت سرپرستی می باشد (صنوبری، ۱۳۹۳، ۷۳). رهبری یکی از ضرورت های اصلی برای انجام فعالیت های بسیاری از سازمان های امروزی است. رهبری از وظایف ضروری مدیران است و موفقیت سازمان در چگونگی مدیریت و سبک رهبری قرار دارد. رهبری فرآیند نفوذ در رفتار کارکنان برای دستیابی به اهداف سازمانی، بعنوان عنصر لازم برای موفقیت سازمان است (فن سو^۱ و همکاران، ۲۰۱۱، ۹۸). سبک رهبری رفتاری است در ارتباط با نفوذ در زیردستان و ایجاد انگیزه در آنان در جهت انجام امور و رسیدن به اهداف. سبک رهبری مناسب با اثرات مثبت بر زیر دستان باعث رضایتمندی و ارتقاء توانمندی های آنان می شود (خوش نژاد، ۲۰۱۵، ۶۸). رهبری فرآیندی است که ضمن آن مدیریت سازمان می کوشد تا با ایجاد انگیزه و ارتباطی مؤثر انجام سایر وظایف خود را در تحقیق اهداف سازمانی تسهیل و کارکنان را از روی میل و علاقه به انجام وظایفشان ترغیب کند. از این رو رهبری در مفهوم سازمان به عنوان جزئی مجزا و مستقل از مدیریت مطرح نیست، بلکه یکی از وظایف عمده و اصلی آن به شمار می آید. هر مدیری علاوه بر وظایفی چون برنامه ریزی، سازماندهی و کنترل باید انجام این وظیفه یعنی هدایت افراد سازمان را نیز عهده دار شود. همانگونه که در تعریف رهبری ملاحظه می شود مهمترین نکته در رهبری جهت دادن و نفوذ بر اعضای سازمان است. (الوانی، ۱۳۸۹، ۱۴۲). رشد و بالندگی هر جامعه ای مرهون نظام آموزشی آن جامعه است. مدیران با توجه به شرایط مکانی و زمانی و همچنین خصوصیات اخلاقی خود، سبک یا شیوه هایی را به کار می گیرند. چنانچه اتخاذ سبک های رهبری از سوی مدیران با موفقیت های سازمانی موجود سازگار باشند، یقیناً اهداف سازمان تحقق پیدا خواهد کرد. رهبری مؤثر باید مسیری را در جهت هدایت تلاش های همه کارکنان برای به انجام رساندن اهداف سازمان فراهم آورد. بدون وجود رهبری ممکن است حلقه ی اتصال موجود در میان اهداف فردی و سازمانی، ضعیف یا گسسته شود (آقامحمدی، ۱۳۹۲، ۵۰). بدیهی است که هر پیشرفتی در زمینه های مختلف از جمله فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی مستلزم داشتن افرادی متفکر، خلاق و نقاد است که بتواند تصمیمات درست را اتخاذ نماید و برنامه ریزی صحیحی داشته باشد که این منوط به وجود نظامهای آموزش و پرورش فعال و پویاست. پس به جرأت میتوان گفت که هر پیشرفتی از نظام کارآمد و صحیح آموزش و پرورش جوامع نشأت میگیرد و این مهم به عوامل متعددی از جمله تغییر شیوه ها و الگوهای تدریس در جهت استفاده از روشهای نوین و فعال در رسیدن به کیفیت مطلوب آموزشی بستگی دارد (یزدانپور، یوسفی و حقانی، ۱۳۸۸، ۹۸).

مبانی نظری

کیفیت تدریس، فرآیندی است که سازنده ترین و مفیدترین تجربه یادگیری را برای دانش آموزان به ارمغان میآورد و این تجربه ممکن است شامل ابعاد زیر باشد: بهبود ادراک و توانایی استفاده از ایده های مطرح شده در درس، تغییر در

¹-Fanco

نگرش، اشتیاق نسبت به نظم و مکانی که در آن تلاش علمی صورت می‌گیرد، رشد ذهنی، بهبود در مهارت های خاص مانند نوشتن و خواندن انتقادی، ارتباطات شفاهی، تحلیل، ترکیب و تعمیم. لذا برای بهبود کیفیت آموزش باید به بهبود کیفیت تدریس و یادگیری به طور همزمان توجه اساسی کرد (ناظم و همکاران، ۱۹، ۲۰۱۰). کیفیت در آموزش، ارزیابی فرآیند آموزشی که نیاز به دستیابی و رشد استعدادهاى مشتریان فرآیند را افزایش می دهد، می باشد و همزمان مجموعه استانداردهای پاسخگو به وسیله مشتریان آن فرآیند یا خروجی هایی از فرآیند آموزشی را برآورد می نماید. کیفیت در آموزش به طور کاملاً روشن متصل به اهداف آموزشی است. کیفیت اساتید، مربیان و دیگر کارکنان آموزشی مهمترین عامل تأثیرگذار بر عملکرد دانشجویان است (یوگان^۱، ۱۳۷، ۲۰۱۱). تدریس عبارت است از تعامل یا رفتار متقابل معلم و شاگرد، بر اساس طراحی منظم و هدفدار معلم، برای ایجاد تغییر در رفتار شاگرد. تدریس مفاهیم مختلف مانند نگرشها، گرایشها، باورها، عاداتها و شیوه های رفتار و به طور کلی انواع تغییراتی را که می خواهیم در شاگردان ایجاد کنیم، در بر می گیرد (میرزا محمدی، ۴۵، ۱۳۸۳). در روند انتخاب روشهای تدریس مناسب معلمان نقش بسزایی دارند و لازم است آنها برای تدریس، روشهایی را به کار ببرند تا دانش آموزان به صورت فعال و متفکرانه در فرآیند یادگیری دخالت کنند. معلمان اگر با اصول و مبانی تعلیم و تربیت، با ویژگی های فراگیران و نیازهای آنان و روشها و فنون تدریس آشنایی نداشته باشند هرگز قادر نخواهند بود به عنوان سازندگان جامعه ایفای نقش کنند و دانش آموزان را برای برخورد با شرایط مختلف زندگی و موقعیت های جدید که روبه رو می شوند، آماده کنند (شعبانی، ۶۹، ۱۳۸۲). شیوه های آموزش سنتی، به دلیل عدم طرح موضوعات بحث برانگیز، محیط آموزشی ملال آوری را ایجاد میکنند در آموزش سنتی به یادگیری عمیق و معنادار که بتواند منجر به رشد شخصیت دانش آموز شود و او را در حل مشکل یاری دهد کمتر توجه می شد و با آموزش سطحی هدف های اصلی آموزش و پرورش که همان یادگیری عمیق و اثربخش است تحقق نمی یافت (زمانی، ۷۱، ۱۳۸۶).

کیفیت تدریس، فرآیندی است که سازنده ترین و مفیدترین تجربه یادگیری را برای دانش آموزان به ارمغان می آورد و این تجربه ممکن است شامل ابعاد زیر باشد: بهبود ادراک و توانایی استفاده از ایده های مطرح شده در درس، تغییر در نگرش، اشتیاق نسبت به نظم و مکانی که در آن تلاش علمی صورت می گیرد، رشد ذهنی، بهبود در مهارت های خاص مانند نوشتن و خواندن انتقادی، ارتباطات شفاهی، تحلیل، ترکیب و تعمیم. لذا برای بهبود کیفیت آموزش باید به بهبود کیفیت تدریس و یادگیری به طور همزمان توجه اساسی کرد (ناظم و همکاران، ۱۸، ۲۰۱۰). کیفیت به معنای انطباق و تناسب ویژگی ها با معیارها است، کیفیت آموزشی، را می توان در رابطه با ویژگی هایی از برون دادهای آموزشی، پیشرفت تحصیلی فراگیران در قالب ضوابط برنامه درسی، میزان موفقیت نظام آموزشی در دستیابی به اهداف، و میزان تناسب آنچه که تدریس و آموخته می شود با نیازهای حال و آینده فراگیران، با توجه به شرایط خاص آنان و چشم انداز آینده، توصیف کرد. (بازرگان، ۴۱، ۱۳۷۶). نتایج حاصل از پژوهش علی نژاد و همکاران (۱۳۹۵) بررسی ارتباط سبکهای رهبری با توانمندی شغلی در کارمندان ادارت ورزش و جوانان استان کرمان نشان داد که یافته ها نشان داد که بین سبکهای رهبری با توانمندی کارکنان ورزش و جوانان استان کرمان رابطه معناداری وجود دارد.

²- Uygun

اسلامی چاهوی و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه ی کیفیت تدریس معلم با عملکرد تحصیلی دانش آموزان پسر پایه ششم ابتدایی منطقه شهاب شهرستان قشم به این نتیجه دست یافته اند که بین کیفیت تدریس معلم با عملکرد تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و همچنین یافت ها حاکی از آن بود که بین مولفه های کیفیت تدریس معلمان و عملکرد تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد .

الزامی و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه سبک های رهبری مدیران با یادگیری سازمانی در مدارس مقطع متوسطه شهرستان ری به این نتایج دست یافتند که بین سبک های رهبری مدیریتی، مشارکتی، تبادلی، اخلاقی، پست مدرن، و اقتضایی با یادگیری سازمانی رابطه معنادار و مثبت وجود دارد و این متغیرها در مجموع ۶۳ درصد واریانس یادگیری سازمانی را تبیین می کنند. رهبری مشارکتی بیشترین سهم را در تبیین یادگیری سازمانی دارد (۴۵ درصد). به بیان دیگر، مدارس که مدیر آنها دارای سبک رهبری مشارکتی است، از یادگیری سازمانی در حد مطلوبی برخوردار هستند. بین سبک های رهبری مدیریتی، مشارکتی، تبادلی، اخلاقی، پست مدرن، و اقتضایی با یادگیری سازمانی رابطه معنادار و مثبت وجود دارد و این متغیرها در مجموع ۶۳ درصد واریانس یادگیری سازمانی را تبیین می کنند.

نتایج حاصل از پژوهش جبلی فرد (۱۳۹۳) به بررسی رابطه بین جو سازمانی و توانمند سازی دبیران مدارس متوسطه دولتی شهرستان بوشهر نشان داد که: - بین جو سازمانی مدارس و میزان توانمندی دبیران رابطه معنی داری وجود دارد و این رابطه در سطح معنی دار است. - بین جو سازمانی مدارس و میزان شایستگی دبیران رابطه معنی داری وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون بیانگر رابطه بسیار ضعیف و مستقیم بین جو سازمانی مدارس و میزان شایستگی دبیران است اما این رابطه معنی دار نیست. - بین جو سازمانی مدارس و میزان خودمختاری دبیران رابطه معنی وجود دارد و این رابطه معنی دار است. نتایج حاصل از پژوهش خاقان و همکاران (۱۳۹۲) با عنوان بررسی نقش چند فرهنگی و تاثیر آن بر رضایت دانشجویان از کیفیت تدریس و رابطه آن با پیشرفت تحصیلی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، نشان داد که چند فرهنگی بودن جامعه ۶/۷۸ درصد بر پیشرفت تحصیلی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه و رضایت دانشجویان از کیفیت آموزش در این دانشگاه تاثیر دارد و چند فرهنگی بودن جامعه بر، کیفیت فعالیت و نحوه تدریس اساتید ۲/۷۸ درصد، عملکرد و فعالیت دانشجویان ۳/۷۷ درصد، کیفیت مدیریت، قوانین و مقررات و کارکنان ۵/۷۱ درصد، کیفیت امکانات، زیرساختها و امور پشتیبانی ۶/۷۰ درصد و پیشرفت تحصیلی ۴/۷۱ درصد تاثیر می گذارد.

نتایج حاصل از پژوهش مهري و همکاران (۱۳۹۲) با عنوان بررسی رابطه سبک های رهبری مدیران با خلاقیت معلمان در مدارس ابتدایی؛ نشان داد که سبک رهبری تحولی، بیش از سبک رهبری تبادلی با خلاقیت معلمان در ارتباط است. از بین مولفه های سبک رهبری تحولی، دو مولفه رهبری فرهمند و ملاحظه فردی با هم ۵.۲۹ درصد از واریانس خلاقیت معلمان را تبیین نمودند. همچنین مولفه پاداش مشروط مربوط به سبک رهبری تبادلی تنها ۷.۹ درصد از واریانس خلاقیت معلمان را تبیین نمود.

جرج و ویسوم (۲۰۱۳) در تحقیق خود با عنوان ارتباط هوش معنوی با اثربخشی کیفیت تدریس معلم با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان این نتیجه رسید که بین هوش معنوی با کارایی و کیفیت تدریس معلمان رابطه وجود دارد.

لینگ و لینگ^۱ (۲۰۱۲) در پژوهش خود نشان دادند که رابطه مثبت و معناداری بین سبک های رهبری و تعهد به تدریس معلمان وجود دارد.

آدیمو^۲ (۲۰۱۲) در پژوهشی بر روی ۲۰ معلم و ۸۰ دانشآموز نشان داد که بین مهارت ها و تکنیک های مدیریت کلاس اثربخش معلمان با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در درس فیزیک رابطه ی معنی دار وجود دارد.

دیجیک و استوجیلیکویک^۳ (۲۰۱۱) نشان دادند زمانی که معلمان سبک مدیریت کلاسی تعامل گرا را به کار میبرند، دانش آموزان پیشرفت تحصیلی بالاتری دارند و زمانی که معلمان مداخله گر هستند، آنان پیشرفت تحصیلی پایینی دارند.

استرمن^۴ (۲۰۱۰) در مقاله خود تحت عنوان روش های رهبری در آلمان غربی به وسیله آزمایش هایی که روی ۹۰ مدیر شرکت انجام داد، روش های رهبری آزادمنشانه و استبدادی را مورد مطالعه قرار داده و نتیجه گرفتند که رهبری آزادمنشانه، که خواستار مساوات همراه با رفتارهای دوستانه بر آزاد گذاری حق انتخاب آسان گیر است. معمولاً موجب روحیه بهتری است و به کیفیت تولید بهتر می انجامد. در حالی که رهبر مستبدانه، که سلطه جو، غیر صمیمی و کنترل کننده است، اغلب به روحیات و عملکرد افراد آسیب می رساند.

میدلر^۵ (۲۰۰۸) در پژوهش خود تحت عنوان رفتار رهبری مدیر مدرسه و روحیه معلمان رابطه مستقیم و معنی داری بین رفتار رهبری مدیر مدرسه و روحیه همکاری معلمان در مدارس ایالات آلاباما گزارش می شود. و اظهار می دارد که ساخت دهی و مشارکت جو بودن مدیران موجب روحیه بالاتری در معلمان می شود.

بنجامین و فلاین^۶ (۲۰۰۶) در پژوهشی تحت عنوان تاثیر سبک رهبری بر کارایی و عملکرد زیردستان به این نتایج دست یافتند که اعضاء گروه در پرتو رهبری دموکراتیک، رویحه، ابتکار عمل، آزادای عمل، هم جوشی و کار بهتر ارائه می دادند. کارمندان در کار کردن با رهبر مستبد، روحیه پایین تر، وابستگی بالاتر و خلاقیت کمتری از خود نشان می دادند. ناکامی آنها بیشتر بوده و اغلب گروه را ترک می کردند. در گروه تحت رهبری عدم مداخله، کار کمتری صورت می گرفت. آنان رضایتی از خود نشان نمی دادند و غالباً درخواست کمک و راهنمایی می کردند.

فرضیه اصلی

- بین سبک رهبری مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود رابطه وجود دارد.

فرضیه های جزئی

بین سبک رهبری آزاد منشانه با کیفیت تدریس دبیران دانش آموزان مقطع متوسطه اول شهرستان دورود رابطه وجود دارد.

بین سبک رهبری تلفیقی با کیفیت تدریس دبیران دانش آموزان مقطع متوسطه اول شهرستان دورود رابطه وجود دارد.

بین سبک رهبری آمرانه با کیفیت تدریس دبیران دانش آموزان مقطع متوسطه اول شهرستان دورود رابطه وجود دارد.

¹- Ling

²- Adeyemo

³- Djigic & Stojiljkovic

⁴- Serman

⁵- Mider

⁶-Benjamin & Flynn

روش شناسی پژوهش:

این پژوهش به لحاظ روش توصیفی-پیمایشی از نوع همبستگی و به لحاظ هدف کاربردی است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه معلمان (۱۶۵ نفر) و مدیران (۴۱ نفر) مقطع متوسطه اول شهرستان دورود است. با توجه محدود بودن جامعه آماری اعم از مدیران و معلمان، نمونه گیری صورت نگرفت و تمامی افراد هر دو جامعه به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه سبک رهبری سالزمن و اندر کولک و پرسشنامه استاندارد کیفیت تدریس بود. پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب مقدار ۰/۸۹ و ۰/۸۶ به دست آمد. پرسشنامه سبک رهبری سالزمن و اندر کولک^۱ (۱۹۸۲) دارای ۳۵ بیانیه توصیفی می باشد، توسط مدیران و روسا پاسخ داده می شود و نمیرخ مرتبط با سبک های رهبری در سه طیف رهبری آزاد منشانه، رهبری تلفیقی و رهبری آمرانه را ترسیم می کند. برای سنجش کیفیت تدریس دبیران از پرسشنامه کیفیت تدریس با مولفه های: تسلط بر محتوا، تدوین طرح درس، مهارتهای تدریس، مدیریت کلاس درس، راهنمایی و مشاوره، ارزیابی عملکرد یادگیری، مهارت های ارتباطی معلم با دانش آموزان، رعایت مسائل اخلاقی در آموزش و تدریس است استفاده خواهد شد. این پرسشنامه دارای ۳۸ گویه می باشد. بررسی توزیع داده ها با استفاده از آزمون کلموگروف - اسمیرنوف نشان داد که توزیع داده ها نرمال نبوده به همین جهت برای بررسی رابطه بین متغیرهای مورد مطالعه از آزمون همبستگی اسپیرمن استفاده شد.

یافته های پژوهش:

آزمون فرضیه اصلی

- بین سبک رهبری مدیران با کیفیت تدریس معلمان مقطع متوسطه اول شهرستان دورود رابطه وجود دارد.

جدول (۱): بررسی رابطه بین سبک رهبری مدیران با کیفیت تدریس دبیران

متغیر	میانگین و انحراف استاندارد	مقدار همبستگی	ضریب تعیین (%)	سطح معنی داری
سبک رهبری مدیران	$3/24 \pm 0/49$	۰/۵۳	۰/۲۸	۰/۰۰۰۱
کیفیت تدریس دبیران	$3/02 \pm 0/54$			

بررسی رابطه بین سبک رهبری مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود نشان داد که بین دو متغیر فوق، رابطه معنی داری وجود دارد ($P=0/0001$). بر این اساس فرض صفر رد شده و نتیجه اینکه بین سبک رهبری مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود تاثیر دارد همچنین ضریب تعیین همبستگی بین دو متغیر فوق ۰/۲۸ بوده به این معنی که ۲۸ درصد تغییرات کیفیت تدریس دبیران به سبک رهبری مدیران وابسته است.

آزمون فرضیه فرعی اول

- بین سبک رهبری آزادمنشانه مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود رابطه وجود دارد.

¹1- Enduro Kolecki

جدول ۲: بررسی رابطه بین سبک رهبری آزادمنشانه مدیران با کیفیت تدریس دبیران

متغیر	میانگین و انحراف استاندارد	مقدار همبستگی	ضریب تعیین (%)	سطح معنی داری
سبک آزادمنشانه	$3/23 \pm 0/53$	0/48	0/23	0/0001
کیفیت تدریس	$3/02 \pm 0/54$			

بررسی رابطه بین سبک رهبری آزادمنشانه مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود نشان داد که بین دو متغیر فوق، رابطه معنی داری وجود دارد ($P=0/0001$). بر این اساس فرض صفر رد شده و نتیجه اینکه بین سبک رهبری آزادمنشانه مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود رابطه وجود دارد. همچنین ضریب تعیین همبستگی بین دو متغیر فوق 0/23 بوده به این معنی که 23 درصد تغییرات کیفیت تدریس به سبک رهبری آزادمنشانه وابسته است.

آزمون فرضیه فرعی دوم

- بین سبک رهبری آمرانه مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود رابطه وجود دارد.

جدول ۳: بررسی رابطه بین سبک رهبری آمرانه مدیران با کیفیت تدریس دبیران

متغیر	میانگین و انحراف استاندارد	مقدار همبستگی	ضریب تعیین (%)	سطح معنی داری
سبک آمرانه	$3/25 \pm 0/49$	-0/59	0/35	0/0001
کیفیت تدریس	$3/02 \pm 0/54$			

بررسی رابطه بین سبک رهبری آمرانه مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود نشان داد که بین دو متغیر فوق، رابطه معکوس و معنی داری وجود دارد ($P=0/0001$). بر این اساس فرض صفر رد شده و نتیجه اینکه بین سبک رهبری آمرانه مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود رابطه وجود دارد. همچنین ضریب تعیین همبستگی بین دو متغیر فوق 0/35 بوده به این معنی که سبک رهبری آمرانه مدیران به میزان 35 درصد تاثیر منفی بر کیفیت تدریس دبیران دارد.

آزمون فرضیه فرعی سوم

- بین سبک رهبری تلفیقی مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود رابطه وجود دارد.

جدول ۴: بررسی رابطه بین سبک رهبری تلفیقی مدیران با کیفیت تدریس دبیران

متغیر	میانگین و انحراف استاندارد	مقدار همبستگی	ضریب تعیین (%)	سطح معنی داری
سبک تلفیقی	$3/29 \pm 0/49$	0/36	0/13	0/0001
کیفیت تدریس	$3/02 \pm 0/54$			

بررسی رابطه بین سبک رهبری تلفیقی مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود نشان داد که بین دو متغیر فوق، رابطه معنی داری وجود دارد ($P=0/0001$). بر این اساس فرض صفر رد شده و نتیجه اینکه بین سبک رهبری تلفیقی مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود رابطه وجود دارد. همچنین ضریب تعیین

همبستگی بین دو متغیر فوق ۰/۱۳ بوده به این معنی که سبک رهبری تلفیقی مدیران به میزان ۱۳ درصد تاثیر مثبتی بر کیفیت تدریس دبیران دارد.

بحث و نتیجه گیری

سبک رهبری معلم در کلاس درس یکی از پایه های اصلی کنترل کلاس را تشکیل می دهد که بدون داشتن آن نمی توان موقعیت یادگیری مناسبی برای دانش آموزان ایجاد کرد، برقراری نظم و انضباط در کلاس درس می تواند مقدمه ای برای یک تدریس موثر برای معلم باشد. سبک رهبری متناسب با موقعیت کلاس می تواند از طریق افزایش یادگیری بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تاثیر مثبت بگذارد. به طور کل می توان گفت که سبک رهبری مدیران در محیط مدرسه با اثر گذاری بر سایر مولفه های تعلیم و تربیت از جمله معلمان، می تواند تاثیر زیادی بر اثربخشی و کار آیی آنان داشته باشد. تدریس به عنوان مهمترین وظیفه معلم در محیط مدرسه یکی از متغیرهایی است که مستقیماً تحت تاثیر جو و فرهنگ مدرسه و سبک رهبری مدیر مدرسه است و از طرف دیگر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان نیز به طور ویژه ای تحت تاثیر کیفیت تدریس معلمان می باشد.

بررسی رابطه بین سبک رهبری مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود نشان داد که بین این دو متغیر، رابطه معنی داری وجود دارد. این نتیجه با نتایج پژوهش های اسلامی چاهوی و همکاران (۱۳۹۴)، الزامی و همکاران (۱۳۹۴)، خاقان و همکاران (۱۳۹۲)، مهری و همکاران (۱۳۹۲)، جبلی فرد (۱۳۹۳)، علی نژاد و همکاران (۱۳۹۵)، جرج و ویسوام (۲۰۱۳)، لینگ و لینگ (۲۰۱۲)، آدیمو (۲۰۱۲)، استرمن (۲۰۱۰)، میدلر (۲۰۰۸)، و بنجامین و فلاین (۲۰۰۶) همسو می باشد.

بررسی رابطه بین سبک رهبری آزادمنشانه مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود نشان داد که بین این دو متغیر، رابطه معنی داری وجود دارد. این نتیجه با نتایج پژوهش های اسلامی چاهوی و همکاران (۱۳۹۴)، الزامی و همکاران (۱۳۹۴)، خاقان و همکاران (۱۳۹۲)، مهری و همکاران (۱۳۹۲)، جبلی فرد (۱۳۹۳)، علی نژاد و همکاران (۱۳۹۵)، جرج و ویسوام (۲۰۱۳)، لینگ و لینگ (۲۰۱۲)، آدیمو (۲۰۱۲)، استرمن (۲۰۱۰)، میدلر (۲۰۰۸)، و بنجامین و فلاین (۲۰۰۶) همسو می باشد.

بررسی رابطه بین سبک رهبری آمرانه مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود نشان داد که بین این دو متغیر، رابطه معکوس و معنی داری وجود دارد. این نتیجه با نتایج پژوهش های اسلامی چاهوی و همکاران (۱۳۹۴)، الزامی و همکاران (۱۳۹۴)، خاقان و همکاران (۱۳۹۲)، مهری و همکاران (۱۳۹۲)، جبلی فرد (۱۳۹۳)، علی نژاد و همکاران (۱۳۹۵)، جرج و ویسوام (۲۰۱۳)، لینگ و لینگ (۲۰۱۲)، آدیمو (۲۰۱۲)، استرمن (۲۰۱۰)، میدلر (۲۰۰۸)، و بنجامین و فلاین (۲۰۰۶) همسو می باشد.

بررسی رابطه بین سبک رهبری تلفیقی مدیران با کیفیت تدریس دبیران مقطع متوسطه اول شهرستان دورود نشان داد که بین دو متغیر فوق، رابطه معنی داری وجود دارد. این نتیجه با نتایج پژوهش های اسلامی چاهوی و همکاران (۱۳۹۴)، الزامی و همکاران (۱۳۹۴)، خاقان و همکاران (۱۳۹۲)، مهری و همکاران (۱۳۹۲)، جبلی فرد (۱۳۹۳)، علی نژاد و همکاران (۱۳۹۵)، جرج و ویسوام (۲۰۱۳)، لینگ و لینگ (۲۰۱۲)، آدیمو (۲۰۱۲)، استرمن (۲۰۱۰)، میدلر (۲۰۰۸)، و بنجامین و فلاین (۲۰۰۶) همسو می باشد.

به طور کل و بر اساس نتایج حاصل از پژوهش می توان چنین نتیجه گرفت که سبک رهبری مدیران مدارس می تواند کیفیت تدریس معلمان را تحت تاثیر قرار دهد. این بدان معناست که نظام آموزشی کشور نیازمند تربیت و آموزش مدیرانی است که قادر باشند با اتخاذ شیوه های مدیریتی مناسب راه را برای ارتقاء سطح کیفیت تدریس و به تبع آن پیشرفت تحصیلی دانش آموزان فراهم سازند.

منابع

- آقا محمدی، جواد. (۱۳۹۲). بررسی رابطه سبک رهبری مدیران مدارس و خلاقیت دبیران دوره متوسطه شهرستان دیواندره، فصلنامه مدیریت آموزشی سال هفتم، شماره ۴، صص ۴۱-۵۲
- اسلامی چاهویی، صالح؛ جواد ایمانی؛ محمد رضاییان و ایوب رشیدفرد. (۱۳۹۴). بررسی رابطه کیفیت تدریس معلم با عملکرد تحصیلی دانش آموزان پسر پایه ششم مقطع ابتدایی بخش شهاب شهرستان قشم، سومین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم تربیتی و روانشناسی، مطالعات اجتماعی و فرهنگی، تهران، تحقیقات اسلامی سروش مرتضوی، مرکز راهکارهای دستیابی به توسعه پایدار.
- الزامی، عصمت، میرکمالی، سید محمد، دماندی، مجید ابراهیم. (۱۳۹۴). بررسی رابطه سبک های رهبری مدیران با یادگیری سازمانی در مدارس، فصلنامه اندیشه های نوین تربیتی - دوره ۱۱، شماره ۳.
- الوانی، سید مهدی. (۱۳۸۹). مدیریت عمومی، چاپ چهارم، تهران: انتشارات نشرنی. صص ۱۴۲-۱۵۸
- جلی فرد، عبدالرحیم. (۱۳۹۳). بررسی رابطه جو سازمانی با توانمندسازی در بین دبیران مدارس متوسطه شهرستان بوشهر، نخستین همایش ملی علوم تربیتی و روان شناسی، مرودشت، شرکت اندیشه سازان مبتکر جوان خاقان، اکرم؛ علی زینالی و محسن عیسوی. (۱۳۹۲). نقش چند فرهنگی و تاثیر آن بر رضایت دانشجویان از کیفیت تدریس و رابطه آن با پیشرفت تحصیلی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، همایش ملی آموزش و پرورش چند فرهنگی، ارومیه، انجمن مطالعات برنامه درسی ایران واحد استان آذربایجان غربی.
- شهری، هادی، خاقانی زاده، مرتضی. (۱۳۸۸). آشنایی با روش تدریس سخنرانی، مجله راهبردهای آموزشی، دوره ۳، شماره ۴ صص ۱۶۱-۱۶۵
- صنوبری، محمد، صداقت جو، مسعود. (۱۳۹۳). بررسی رابطه سبک رهبری با انگیزش شغلی و تعهد سازمانی کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اندیمشک. پایان نامه کارشناسی ارشد. صص ۶۷-۸۵
- علی نژاد، رضا؛ سید کمال الدین موسوی و ندا زنگی آبادی. (۱۳۹۵). ارتباط سبکهای رهبری با توانمندی شغلی در کارمندان ادارت ورزش و جوانان استان کرمان، اولین همایش ملی تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی، قزوین، دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره).
- مهری داریوش، ابوالقاسمی محمود، محجوب عشرت آبادی حسن، مهدوی نیک مرتضی. (۱۳۹۲). بررسی رابطه سبک های رهبری مدیران با خلاقیت در معلمان مدارس پسرانه ابتدایی شهر پل دختر، نشریه: ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، دوره ۳، شماره ۳.

یزدانپور، ندا؛ یوسفی، علیرضا و حقانی، فریبا. (۱۳۸۸). تأثیر آموزش به روش پروژهای و مشارکتی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر سوم تجربی فولاد شهر در درس آمار و مدلسازی. دانش و پژوهش در علوم تربیتی - برنامه ریزی درسیصص ۷۲-۹۹

- Adeyemo, S. A. (2012). **The relationship between effective classroom management and students' academic achievement.** European Journal of Educational Studies, 4(3), 367-381.
- Benjamin, Lily. Flynn, Francis J..(2006). **Organizational Behavior and Human Decision Processes**, Volume 100.
- Djigic, G. & Stojiljkovic, S .(2011). **Classroom management styles**, classroom climate and school achievement. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 29(1), 819 – 828.
- Ling, S., & Ling, M. (2012). **The influence of transformational leadership on teacher commitment towards organization, teaching profession, and student learning in secondary schools in Miri, Sarawak, Malaysia.** Educational Studies, 4 (2), 155-178).
- Mider, Paul ,(2008),**Effects of leadership style on content and work styles of short-term therapy groups**, Journal of Counseling Psychology, Volume.
- Nazem. F., Yadegari. F., Hasoumi. T., Ghaedmohammadi, M (2010). **Philosophical mindedness of managers in Azad University.** Journal of Modern Thoughts in Education, 5(4), 11-23.
- Uygun, S. (2013). **English language teaching quality criteria in Turkish secondary education (based on EAQUALS' staff charter).** ProcediaSocial and Behavioral Sciences, 70, 135- 139..
- Yildirim A. and I. Bastug (2010). **'Teachers view about ethical leadership behaviours of primary school directors'**, Procedia of Social and Behavioral Sciences, 2.